

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 december 2007

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

betreffende onder meer een verzoek tot verdaging van de ondertekening van de Economische Partnerschapsovereenkomsten

AMENDEMENTEN

Nr. 2 VAN MEVROUW **VAUTMANS** EN DE HEER **CRUCKE**

(Subamendement op amendement nr. 1)

In het dispositief, punt 3 van het amendement, de bijzin «ook voor die ACS-landen die zich niet in de mogelijkheid bevinden om voor 31 oktober 2007 een deelakkoord over de handel in goederen te ondertekenen» **weglaten.**

VERANTWOORDING

De oorspronkelijke tekst van het amendement vraagt dat het mogelijk zou zijn dat ACS-landen die vóór 31 december 2007 geen deelakkoord over de handel in goederen willen of kunnen sluiten, toch nog vrij van tarieven zouden kunnen invoeren in de Europese Unie. Maar dat is geen optie. Want het afsluiten van zo'n deelakkoord (een zogenaamd «*goods only arrangement*») is het *minimum minimorum* dat nodig is om te beantwoorden aan de regels van de WHO (meer bepaald: GATT artikel XXIV). Zoals men weet, hadden we tot eind dit jaar een uitzondering (derogatie) op die regels voor de Europese handel met de

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 décembre 2007

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

demandant, entre autres, le report de la signature des Accords de Partenariat économique

AMENDEMENTS

N° 2 DE MME VAUTMANS ET M. CRUCKE

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Dans le dispositif, point 3, de l'amendement, supprimer les mots «y compris pour les pays ACP qui ne seront pas en mesure de signer avant le 31 décembre 2007 un accord partiel sur le commerce de marchandises».

JUSTIFICATION

Le texte original de l'amendement demande qu'il soit permis aux pays ACP ne souhaitant PAS ou n'étant PAS en mesure de signer un accord partiel sur le commerce de marchandises avant le 31 décembre 2007, de pouvoir tout de même exporter vers l'Union européenne en franchise de droits. Mais cela n'est PAS une solution. En effet, la conclusion d'un tel accord partiel (ou *goods only arrangement*) est le *minimum minimorum* nécessaire pour satisfaire aux règles de l'OMC (plus particulièrement à l'article XXIV du GATT). Comme chacun le sait, il existait, jusqu'à la fin de cette année, une exception

Voorgaande documenten:

Doc 52 **0393/ (2007/2008):**

- 001: Voorstel van resolutie van mevrouw Boulet.
- 002: Amendement.

Documents précédents:

Doc 52 **0393/ (2007/2008):**

- 001: Proposition de résolution de Mme Boulet.
- 002: Amendement.

ACS-landen. Maar op 1 januari 2008 loopt die uitzondering af. Als we tegen dan geen Europese Partnerschapovereenkomst hebben (wat voor de meeste regio's van ACS-landen helaas het geval zal zijn) moeten we tenminste in orde zijn met de WHO. Dat kan door landen terug te laten vallen op het Stelsel van Algemene Preferenties (met pijnlijke gevolgen als de herinvoering van tarieven), waaronder ook de andere ontwikkelingslanden vallen (en dus geen discriminatie meer te hebben tussen ontwikkelingslanden onderling, zoals de WHO vraagt) of door specifieke handelsakkoorden te sluiten conform de WHO. Er is geen derde weg! Om heel concreet te worden: mochten we landen toelaten het gunstige handelsregime aan te houden zonder ons aan de regels van de WHO aan te passen, dan komt er bij wijze van spreken op 1 januari 2008 om 0 u. 1 en klacht wegens discriminatie van een land als Ecuador, dat wel ontwikkelingsland is maar geen ACS-land.

(Bovendien toch nog eens opmerken dat het hier niet gaat om de Minst Ontwikkelde Landen: op hen blijft het systeem van «*Everything but arms*» van toepassing, wat betekent dat zij alle goederen behalve wapens vrij van tarieven en van quota op de Europese markt kunnen brengen, onafhankelijk van de onderhandelingen rond de EPO's).

Hilde VAUTMANS (Open Vld)
Jean-Luc CRUCKE (MR)

Nr. 3 VAN DE HEER **BROTCORNE** EN MEVROUW **WIAUX**

Een considerans Dbis invoegen, luidende:

«*Dbis. Wijst op de conclusies van de Raad van de Europese Unie van 19 en 20 november 2007 (Advancing Agriculture in Africa) waarbij het cruciale belang wordt erkend van de landbouw voor het terugdringen van de armoede en voor de voedselzekerheid evenals voor de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen in Afrika;».*

VERANTWOORDING

Bedoeling is te herinneren aan de conclusies van de Raad van de Europese Unie over de landbouw in Afrika. Ze maken het mogelijk de nadruk te leggen op de samenhang tussen het handelsbeleid en het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie.

(dérogration) à ces règles pour le commerce européen avec les pays ACP. Cependant, cette exception prend fin au 1er janvier 2008. Si nous n'avons pas d'Accord de partenariat européen d'ici là (ce qui sera malheureusement le cas pour la plupart des régions des pays ACP), il faut au moins que nous soyons en règle avec l'OMC. A cette fin, on peut soit réinscrire certains pays dans le Système de préférences généralisées (avec les conséquences douloureuses qui s'ensuivent, comme la réintroduction des droits), dont relèvent également les autres pays en développement (cela permettrait de supprimer les discriminations entre pays en développement, comme le demande l'OMC), soit conclure des accords commerciaux spécifiques conformes à l'OMC. Il n'y a pas de troisième possibilité ! Tout à fait concrètement, si nous permettions à certains pays de conserver le régime commercial favorable sans nous adapter aux règles de l'OMC, nous devrions pour ainsi dire faire face, le 1er janvier 2008 à 0h1, à une plainte pour discrimination de la part d'un pays comme l'Équateur, qui est un pays en développement, mais qui n'est pas un pays ACP.

(En outre, il convient tout de même encore de faire remarquer qu'il ne s'agit pas, en l'occurrence, des Pays les moins développés: le système *Everything But Arms* continue à s'appliquer à ces pays, ce qui signifie qu'ils peuvent exporter tous les types de produits, sauf les armes, en franchise de droits et sans contingents sur le marché européen, indépendamment des négociations autour des APE).

N° 3 DE M. **BROTCORNE ET MME WIAUX**

Ajouter un considérant Dbis, rédigé comme suit:

«*Dbis. Considérant les conclusions du Conseil de l'Union européenne des 19 et 20 novembre 2007 (Advancing Agriculture in Africa) reconnaissant l'importance cruciale de l'agriculture pour la réduction de la pauvreté, la sécurité alimentaire et pour atteindre les Objectifs du Millénaire en Afrique»;*

JUSTIFICATION

Il s'agit de rappeler les conclusions du Conseil sur l'agriculture en Afrique qui permettent d'insister sur la cohérence des politiques commerciales et de développement de l'UE.

Nr. 4 VAN DE HEER BROTCORNE EN MEVROUW WIAUX

Een considerans Fbis invoegen, luidende:

«Fbis. Meent dat het voorbeeld van de totstandkoming van de Europese binnenmarkt een perfecte illustratie is van de noodzaak douanebescherming en steunmaatregelen te behouden om de ontwikkeling van een duurzame economie te waarborgen, en voorts dat de openstelling voor de rest van de wereld en de strikte toepassing van de mededingingsregels er pas geleidelijk en na verloop van tijd kunnen komen;».

VERANTWOORDING

Bedoeling is bij de consideransen een deel van het punt 6 van het bepalend gedeelte op te nemen waarvan de formulering nauwer aansluit bij die van een considerans.

Nr. 5 VAN DE HEER BROTCORNE EN MEVROUW WIAUX

Considerans N

Considerans N vervangen door wat volgt:

«Wijst op het belang van het principe van de «voedselsovereiniteit» en op het feit dat de EPO's tot de sociaaleconomische ontwikkeling van de ACS-landen zouden moeten bijdragen, maar tegelijkertijd waarborgen moeten bieden voor de vrijwaring van de natuurlijke rijkdommen en de eerbiediging van het leefmilieu;».

VERANTWOORDING

Juridisch is voedselsovereiniteit geen fundamenteel recht. Terzake wordt het recht op voedsel als een mensenrecht erkend (zie het rapport van VN-rapporteur Jean Ziegler, «Report of the Special Rapporteur on the Right to Food», A/HRC/4/30, 19 januari 2007). De tekst van de considerans moet dus worden aangepast.

Nr. 6 VAN DE HEER BROTCORNE EN MEVROUW WIAUX

Punt 3

In punt 3 van het Franse dispositief de woorden «dans le respect du principe de souveraineté alimentaire» vervangen door de woorden «inspiré par le principe de 'souveraineté alimentaire'».

N° 4 DE M. BROTCORNE ET MME WIAUX

Ajouter un considérant Fbis:

«Fbis. Considérant que l'exemple de la construction du marché intérieur européen illustre parfaitement la nécessité de maintenir, dans un premier temps, des protections douanières et des aides afin d'assurer le développement d'une économie durable. L'ouverture au reste du monde et l'application stricte des règles de concurrence ne peuvent venir qu'après un temps certain et graduellement;»

JUSTIFICATION

Il s'agit de reprendre au titre des considérants une partie du point 6 du dispositif dont la rédaction est plus proche de celle d'un considérant.

N° 5 DE M. BROTCORNE ET MME WIAUX

Considerans N

Remplacer le considérant N par:

«N. Considérant l'importance du principe de «souveraineté alimentaire», et le fait que ces accords devraient contribuer au développement socio-économique des pays ACP tout en assurant la préservation des ressources naturelles et le respect de l'environnement;»

JUSTIFICATION

Juridiquement, la souveraineté alimentaire n'est pas un droit fondamental. En la matière, c'est le droit à l'alimentation qui est reconnu comme étant un droit de l'homme (V. le Rapport du rapporteur spécial sur le droit à l'alimentation, M. Jean Ziegler – A/HRC/4/30, 19 janvier 2007). Il convient dès lors d'adapter le texte du considérant.

N° 6 DE M. BROTCORNE ET MME WIAUX

Point 3

Au point 3 du dispositif, remplacer les mots «dans le respect du principe de souveraineté alimentaire» par les mots «inspiré par le principe de 'souveraineté alimentaire'».

VERANTWOORDING	JUSTIFICATION
Aangezien voedselsoevereiniteit geen internationaal preesies en welbepaald juridisch concept is, kan men moeilijk de naleving van het principe ervan vragen.	La souveraineté alimentaire n'étant pas un concept juridique précis et défini internationalement, il est difficile de demander le «respect» de son principe.
Nr. 7 VAN DE HEER BROTCORNE EN MEVROUW WIAUX	N° 7 DE M. BROTCORNE ET MME WIAUX
Punt 4	Point 4
Punt 4 van het dispositief vervangen als volgt:	Remplacer le point 4 du dispositif par le point suivant:
«4. de Commissie te verzoeken vanaf heden de mogelijke alternatieven te onderzoeken voor de landen die niet bij machte zullen zijn de EPO's te ondertekenen op de einddatum van 31 december 2007;».	«4. d'inviter la Commission à examiner dès à présent les alternatives possibles pour les pays qui ne seront pas en mesure de signer les APE à la date butoir du 31 décembre 2007;»
VERANTWOORDING	JUSTIFICATION
Het past niet te verwijzen naar artikel 37, § 6, van de Overeenkomst van Cotonou, aangezien die paragraaf verwijst naar het jaar 2004 en naar de situatie van Staten die geen MOL-land zijn en die zouden besluiten om niet over de EPO's te onderhandelen. Het is verkeerslijker de Commissie te verzoeken alle alternatieven voor de EPO's te onderzoeken, en wel voor alle ACS-landen, ongeacht of ze nu een MOL-land zijn of niet.	La référence à l'article 37, § 6, des accords de Cotonou n'est pas appropriée puisque ce paragraphe se réfère à l'année 2004 et à la situation des non-PMA qui décideraient de ne pas négocier les APE. Il est préférable d'inviter la Commission à étudier l'ensemble des alternatives aux APE, et ce pour l'ensemble des pays ACP qu'ils soient PMA ou pas.
Nr. 8 VAN DE HEER BROTCORNE EN MEVROUW WIAUX	N° 8 DE M. BROTCORNE ET MME WIAUX
Punt 6	Point 6
Punt 6 van het dispositief vervangen door wat volgt:	Remplacer le point 6 du dispositif comme suit:
«6. de Europese Commissie eraan te herinneren dat, uitgaande van het voorbeeld van de constructie van de Europese binnenmarkt, de regionale integratie van de zes ACS-zones voor België een voorafgaande voorwaarde is voor hun openstelling voor Europese goederen, teneinde te voorkomen dat die zones verbrokkeld geraken als gevolg van overeenkomsten die apart met bepaalde ACS-landen worden gesloten;».	«6. De rappeler à la Commission européenne que, pour la Belgique, et suivant l'exemple de la construction du marché intérieur européen, l'intégration régionale des six zones ACP devrait être un préalable à toute ouverture aux marchandises européennes, afin d'éviter l'éclatement de ces zones à la suite d'accords conclus isolément avec certains États ACP;»
VERANTWOORDING	JUSTIFICATION
De formulering van dit punt in de oorspronkelijke tekst sluit nauwer aan bij die van een considerans dan bij een vraag aan de regering. Daarom moet dit punt in tweeën worden opgesplitst (waarbij het tweede deel naar de consideransen wordt overgeplaatst). Voorts verdient het de voorkeur eveneens melding te maken van het risico dat het sluiten van individuele overeenkomsten kan inhouden voor de regionale integratie.	La rédaction du point telle qu'elle apparaît dans la proposition est plus proche de celle d'un considérant que d'une demande au gouvernement. C'est pourquoi il convient de scinder le point en deux (la deuxième partie étant renvoyée aux considérants). Il est aussi préférable d'insister sur le risque qu'implique la signature d'accords isolés pour l'intégration régionale.

Nr. 9 VAN DE HEER **BROTCORNE** EN MEVROUW
WIAUX

Punt 15

In punt 15 van het dispositief de woorden «, zoals het recht op voeding» vervangen door de woorden «en het belang van het beginsel van voedselsovereiniteit».

VERANTWOORDING

Het recht op voedselsovereiniteit zonder meer vermelden als ware het een mensenrecht, getuigt van een zekere begripsverwarring. Het internationaal recht op het vlak van de mensenrechten erkent dan wel het recht op voeding, soevereiniteit is een van de grondbeginselen van het internationaal recht, zonder daarom een «mensenrecht» te zijn. Het is terzake dan ook nauwkeuriger te spreken van het beginsel van voedselsovereiniteit, wat tevens aangeeft dat de Staten belang hechten aan het behoud van hun soeverein gezag voor de bevoegdheden op grond waarvan zij met name het recht op voeding kunnen waarborgen.

N° 9 DE M. **BROTCORNE ET MME WIAUX**

Point 15

Remplacer au point 15 du dispositif les mots «comme le droit à la souveraineté alimentaire» par les mots «et l'importance du principe de la «souveraineté alimentaire»».

JUSTIFICATION

Parler du «droit à la souveraineté alimentaire» comme un «droit humain» relève d'une certaine confusion. D'un côté, le droit international des droits de l'homme reconnaît le droit à l'alimentation; d'un autre côté, la souveraineté est l'un des principes cardinaux du droit international, sans être à proprement parler un droit «humain». En la matière, il est plus précis de rappeler le principe de la souveraineté alimentaire, qui renvoie à l'importance pour les États de conserver leur souveraineté dans les compétences qui permettent notamment d'assurer le droit à l'alimentation.

Christian BROTCORNE (cdH)
Brigitte WIAUX (cdH)